

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 25. april 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 385 (alm. del) efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Christoffer Aagaard Melson (V) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 385:

Vil ministeren forholde sig til artiklen "Asylansøgning afvist: Nu sender Danmark afghanere tilbage til et land styret af Taliban" bragt på dr.dk den 21. april, herunder om Danmark igen er begyndt at sende flygtninge tilbage til Afghanistan, og at dette skyldes en forbedret sikkerhedssituation, siden Taliban overtog magten i landet? Vil ministeren samtidig svare på følgende:

- Er vurderingen af sikkerhedssituationen stadig gældende efter den seneste tids udvikling i landet, hvor der ud over den eskalerende humanitære krise er udbredt kampe i særligt den nordlige del af landet, ligesom forfølgelsen og angrebene mod en række etniske grupper og religiøse minoriteter er taget til?
- Er vurderingen af sikkerhedssituationen stadig er gældende som følge af den seneste tids rapporteringer i både medierne og fra FN om massiv forfølgelse og likvideringer, udbredt hungersnød og en begyndende borgerkrig, som truer stabiliteten i landet?
- Vurderes det sikkert at sende etniske grupperinger som f.eks. hazaraer, tadsjikere, usbekere og religiøse minoriteter, herunder særligt shiamuslimer, tilbage til Afghanistan i den nuværende situation, som er præget af systematisk forfølgelse og angreb?
- Findes der andre lande, der finder det sikkert at sende flygtninge tilbage til Afghanistan, herunder også særskilt forfulgte etniske grupper som hazaraer, tadsjikere, usbekere, religiøse minoriteter og kvinder?
- Hvilken indflydelse har det haft i forhold til overvejelserne om at hjemsende afghanske asylansøgere, at Talibans indenrigsminister, Sirajuddin Haqqani, der også har tætte forbindelser til Islamisk Stat, personligt har været ansvarlig for terrorangreb, hvoraf mange har været målrettet specifikke etniske grupper og religiøse minoriteter, med tusindvis af omkomne til følge?
- I hvilket omfang samarbejder Danmark, hvis overhovedet, med Taliban, og dermed også Afghanistans indenrigsminister, Sirajuddin Haqqani, om udsendelser til Afghanistan?

20. maj 2022

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2022 - 6210
Akt-id 1974620

- Er der kvinder blandt de udviste til Afghanistan, og hvordan det i givet fald er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i lyset af den massive undertrykkelse og forfølgelse af Kvinder fra Taliban, herunder forbuddet mod at gå i skole efter 6. klasse, forbuddet mod at arbejde, forbuddet mod at forlade hjemmet uden en mandlig ledsager fra den nære familie og den udbredte brug af tvangsægteskaber, som Taliban praktiserer?
- Er ministeriet bekendt med udtalelser fra Taliban, hvor der er udtalt trusler mod eller advarsler til afghanere, der har valgt at flygte fra Afghanistan, eller episoder, hvor afghanere der er vendt hjem til Afghanistan, er blevet tortureret eller likvideret?
- Hvilken betydning mener ministeren, at det har for flygtningenes sikkerhed, at ledende medlemmer af Taliban har advaret afghanere om at forlade landet uden deres tilladelse?

Svar:

1. Indledningsvist kan jeg oplyse, at det er Udlændingestyrelsen og herefter, hvis relevant, det uafhængige Flygtningenævnet, som træffer afgørelse i asylsager. Dermed er det også Udlændingestyrelsen og i sidste ende Flygtningenævnet, der tager stilling til, om en person har et beskyttelsesbehov, eller om personen som følge af Danmarks øvrige internationale forpligtelser skal have lov til at blive i Danmark. Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet foretager altid en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag.

Den nuværende regering efterlever – ligesom tidligere regeringer – et armslængdeprincip, der bl.a. indebærer, at afgørelser i asylsager træffes uafhængigt af den politiske proces, og at jeg som ansvarlig minister hverken kan eller vil blande mig i udlændingemyndighedernes afgørelser, herunder vurderingerne i konkrete sager.

Jeg har tillid til, at udlændingemyndighederne træffer afgørelser i overensstemmelse med dansk lovgivning og Danmarks internationale forpligtelser.

Som følge af Talibans magtovertagelse er der imidlertid på nuværende tidspunkt en række omstændigheder, som kan gøre det vanskeligt at gennemføre udsendelser til Afghanistan – det gælder både frivillige og tvangsmæssige udsendelser.

For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører andre landes vurdering af sikkerhedssituationen i Afghanistan, kan jeg oplyse, at Udlændinge- og Integrationsministeriet – med henblik på at afsøge ligesindede landes asyl- og tilbagesendelsespolitik vedrørende afghanske statsborgere – har fået indblik i en høring af medlemsstaterne i Intergovernmental Consultations on Migration, Asylum and Refugees (IGC) af 17. januar 2022, hvor medlemsstaterne bl.a. blev anmodet om at besvare, hvorvidt der er truffet afgørelser i asylsager efter den 15. august 2021, der indebar, at afviste asylansøgere skulle vende tilbage til Afghanistan.

Høringen af IGC-medlemsstaterne affødte svar fra 13 stater. Det fremgår af høringssvarene, at der for så vidt angår majoriteten af landene ikke blev truffet afgørelser i asylsager, der medførte, at asylansøgere blev tvangsudsendt til Afghanistan. Det skal understreges, at høringssvarene dateres til medio februar 2022.

For så vidt angår spørgsmålet om Danmarks samarbejde med Taliban, kan jeg oplyse, at vi fra regeringens side anlægger en meget restriktiv tilgang over for Taliban. Der er derudover ingen aktuelle planer fra hverken dansk eller EU's side om formelt at anerkende Taliban.

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for den øvrige besvarelse af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Flygtningenævnet, hvortil jeg kan henholde mig:

”Flygtningenævnet følger udviklingen i Afghanistan nøje. Nævnets koordinationsudvalg drøfter således udviklingen og nævnets praksis i forhold til asylansøgere fra Afghanistan på samtlige ordinære møder.

I forbindelse med Talibans magtovertagelse i Afghanistan i august 2021 blev der afholdt et ekstraordinært møde i koordinationsudvalget den 16. august 2021. Udvalget bemærkede på mødet blandt andet, at sikkerhedssituationen i Afghanistan var usikker, herunder om hvordan Taliban vil agere, og at der på daværende tidspunkt ikke forelå nærmere oplysninger herom. Koordinationsudvalget besluttede på denne baggrund at berostille behandlingen af sager vedrørende afghanske statsborgere.

På et ordinært møde i koordinationsudvalget den 15. september 2021 blev situationen i Afghanistan drøftet på ny. Der var i udvalget enighed om, at der fortsat ikke forelå sikre oplysninger om, hvordan Taliban ville agere efter magtovertagelsen. Det blev derfor besluttet at opretholde berostillelsen af sager vedrørende afghanske statsborgere indtil videre.

Det er således ikke korrekt, når det i den artikel, der er henvist til i spørgsmålet, er anført, at berostillelsen var begrundet med, at det var

for farligt at sende afviste asylansøgere tilbage til Afghanistan. Berostillelsen skyldes derimod, at nævnet manglede sikre oplysninger om, hvordan Taliban ville agere efter magtovertagelsen.

Flygtningenævnets koordinationsudvalg drøftede den 16. december 2021 på ny situationen i Afghanistan samt berostillelsen af sagsbehandlingen. Af referatet fra mødet fremgår blandt andet følgende:

”Koordinationsudvalget drøftede på ny situationen i Afghanistan samt berostillelsen af sagsbehandlingen. Udvalget fandt, at der, uanset at situationen i Afghanistan fortsat er ganske alvorlig og præget af usikkerhed, nu foreligger baggrundsoplysninger af en sådan karakter og et sådant omfang, at der er grundlag for at genoptage sagsbehandlingen af de berostillede sager.”

Flygtningenævnets koordinationsudvalg drøftede den 24. februar 2022 igen nævnets behandling af sager vedrørende statsborgere fra Afghanistan. Af referat fra mødet fremgår blandt andet følgende:

”Koordinationsudvalget drøftede på ny situationen i Afghanistan og de fremsendte opdaterede baggrundsoplysninger, herunder ovennævnte Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan, udgivet i februar 2022, og disses betydning for realitetsbehandlingen af asylsager i Flygtningenævnet vedrørende afghanske statsborgere.

Efter drøftelsen fandt udvalget, at der, uanset at situationen i Afghanistan fortsat er ganske alvorlig og præget af usikkerhed, efter udvalgets opfattelse foreligger baggrundsoplysninger af en sådan karakter og et sådant omfang, at realitetsbehandlingen af asylsager vedrørende afghanske statsborgere kan fortsætte. Udvalgets medlemmer noterede sig, at sagerne grundlæggende adskiller fra sager vedrørende udlændinge, der har haft en opholdstilladelse i Danmark på grund af de generelle forhold i landet, og hvor nævnet skal vurdere, om der er grundlag for at inddrage eller nægte at forlænge opholdstilladelserne. Sagerne vedrørende afghanske asylansøgere er primært spontane asylsager eller genoptagede spontane asylsager, hvor nævnet skal vurdere, om betingelserne for en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 er opfyldt.

Udvalget var endvidere enige om, at de enkelte nævn, i lyset af den usikre og ustabile situation i Afghanistan, bør udvise særlig omhyggelighed ved vurderingen af ansøgers konkrete og individuelle risikoprofiler. Sådanne særlige risikoprofiler er behandlet i EASO, Country Guidance, Common analysis and guidance note, november 2021, der s. 57-101 indeholder en analyse af 18 ”particular profiles with regard to

qualification for refugee status". Udvalget bemærkede endvidere, at betydningen af kumulative forhold skal indgå i vurderingen.

Udvalget er opmærksomt på den akutte, alvorlige humanitære krise i Afghanistan, præget af udbredt mangel på fødevarer og sundhedsydelser, alvorlig økonomisk krise og et meget stort antal internt fordrevne. Disse forhold kan dog ikke i sig selv begrunde opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7."

På mødet i koordinationsudvalget den 28. april 2022 har udvalget senest drøftet nævnets behandling af sager vedrørende statsborgere fra Afghanistan. Af referatet fra mødet fremgår blandt andet følgende:

"Udvalgets medlemmer gennemgik praksis og bemærkede med udgangspunkt i en konkret afgørelse fra marts 2022, hvor nævnet ikke fandt, at ansøgeren kunne henvises til et internt flugtalternativ (IFA) i enten Kabul, Herat eller Mazar-i-Sherif, at de aktuelle forhold i Afghanistan må antages generelt at indebære, at ansøgere ikke kan henvises til IFA i Afghanistan."

Referat af møderne i koordinationsudvalget og beslutningen om at bestille og den efterfølgende genoptagelse af sagsbehandlingen er offentliggjort på Flytningenævnets hjemmeside www.fln.dk.

Flytningenævnet er i besiddelse af en omfattende samling af generelt baggrundsmateriale om forholdene i de lande, hvorfra Danmark modtager asylansøgere. Materialet udgør en del af det faktiske grundlag, der indgår i nævnets vurdering af den enkelte asylsag, ligesom det danner grundlag for koordinationsudvalgets mere generelle vurderinger.

Flytningenævnet lægger stor vægt på, at baggrundsmaterialet er af høj kvalitet, og at materialet giver nævnet mulighed for at danne et korrekt og objektivt billede af forholdene i de enkelte lande. Med henblik på, at baggrundsmaterialet giver et repræsentativt og balanceret indtryk af forholdene i de enkelte lande, udvælges rapporter så vidt muligt både fra anerkendte organisationer og myndigheder. I den forbindelse kan nævnes Udenrigsministeriet og Udlændingestyrelsens Landedokumentation. Herudover indhentes baggrundsmateriale fra forskellige organisationer, herunder Dansk Flygtningehjælp, Amnesty International, Human Rights Watch, Freedom House og andre internationale menneskerettighedsorganisationer samt FN, herunder UNHCR. Hertil kommer endvidere det amerikanske udenrigsministeriums årlige rapporter (Country Report on Human Rights Practices om menneskerettighedssituationen i et stort antal lande og International Religious Freedom Report) samt rapporter fra British Home Office, Immigration and Refugee Board of Canada, det norske Landinfo, det svenske

Utrikesdepartement, Europarådet og andre landes myndigheder i øvrigt. Baggrundsmaterialet optages og offentliggøres på Flygtningenævnets hjemmeside, www.fln.dk.

Flygtningenævnet har siden Talibans magtovertagelse i august 2021 optaget flere end 96 rapporter og artikler mv. på samlingen af baggrundsmateriale om forholdene i Afghanistan. Det nyeste baggrundsmateriale er optaget på samlingen den 10. maj 2022.

Flygtningenævnet har efter genoptagelsen af sagsbehandlingen vedrørende statsborgere fra Afghanistan i 2022 behandlet 26 sager. Heraf er der i 12 af sagerne meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, i 3 af sagerne er der meddelt opholdstilladelse efter § 7, stk. 2, i 12 sager er der sket stadfæstelse af Udlændingestyrelsens afslag på asyl, og i 1 sag er der sket hjemvisning af sagen til fornyet behandling i Udlændingestyrelsen.

Anonymiserede resuméer af hovedparten af afgørelserne kan findes på Flygtningenævnets hjemmeside. 4 af afgørelserne har imidlertid ikke kunnet anonymiseres tilstrækkeligt til, at der kan ske offentliggørelse. Disse afgørelser fremgår derfor ikke af nævnets hjemmeside.

Som eksempler på nævnets praksis vedrørende etniske minoriteter fra Afghanistan kan der henvises til afgh/2022/2 og afgh/2022/13, hvor nævnet lagde til grund, at forholdene for etniske hazaraer er vanskelige i Afghanistan, men at der ikke er tale om systematiske overgreb eller forfølgelse fra Talibans side. Der var således ikke grundlag for at meddele ansøgerne asyl alene med henvisning til deres etnicitet og religiøse tilhørsforhold. Afgørelserne kan findes på Flygtningenævnets hjemmeside.

For så vidt angår de vanskelige forhold for kvinder i Afghanistan og betydningen heraf i forhold til Flygtningenævnets praksis, kan henvises til nævnets bidrag til besvarelse af spørgsmål 330 og 331 (alm. del) stillet af Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg til udlændinge- og integrationsministeren den 25. marts 2022, hvoraf det blandt andet fremgår, at nævnet i forhold til enlige kvinder uden mandligt netværk lægger til grund, at de pågældende vil være i risiko for asylbegrundende overgreb. Flygtningenævnet har efter genoptagelsen af sagsbehandlingen omgjort 7 sager og stadfæstet 1 sag vedrørende kvinder fra Afghanistan. Flygtningenævnet har ikke stadfæstet sager, hvor det har kunnet lægges til grund, at der var tale om en enlig kvinde uden mandligt netværk.

Med hensyn til den del af spørgsmålet, der vedrører de generelle forhold i Afghanistan, kan nævnet henvise til referatet af mødet i koordinationsudvalget den 24. februar 2022, der er citeret ovenfor, og hvor

udvalget har udtalt, at man er opmærksomt på den akutte, alvorlige humanitære krise i Afghanistan, præget af udbredt mangel på fødevarer og sundhedsydelser, alvorlig økonomisk krise og et meget stort antal internt fordrevne. Disse forhold kan dog ikke i sig selv begrunde opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Derudover kan der henvises til Flygtningenævnets Formandskabs 29. beretning, 2020, afsnit 4.4, s. 145 ff., der indeholder en nærmere gennemgang af den asylretlige betydning af generelt vanskelige forhold i asylansøgerens hjemland.”

Kaare Dybvad Bek

/

Louise Ersbøll Leimand